

ათას მანეთზე მეტია ეს ვაჭრობებზე, მართლაც ამოხსნა ვაჭრობების მოხსენება, ცუდს და მძიმე შთაბეჭდილებას ახდენს აქველანობაზე მაგრამ მართლაც ასევე მოხსენება, როდესაც მთელ დანაშაულს ერთ კაცს ახდენს ისინივე, ამ საქმეში ვაჭრობის და ზედამხედველ კომიტეტის დაუდევრობასაც ბევრი დანაშაული და ამიტომ ბრალი იმავალ ედებოდა. უკვე პირველი რევიზიამ აღმოაჩინა რამდენიმე უკანონოება, თუმცა თავ. პეტევაძემ ამბობს, რომ ისინი მტკიცური იყვნენ, მაგრამ არც იმდენად, რომ უკრძალავდნენ ღირსად რამდენიმე უკანონოებას. მეორე რევიზიამ კი აღმოაჩინა მრავალი უკანონოება: ბ. ყიფიანი, მის მეტიერ რომ ბანკში შეტრიანა ფული, თავის ნაცუნობებისთვის მიუტოვა იგი შესანახად ამ თვით დაუტოვებია, უწყნარად უწარმოებია წიგნები და დღემდე, ჩუდუნია ისეთი რამ, რაიც, რევიზიის სიტყვით, სიყალბედ ჩაითვლება და სხვა. თვით ვაჭრობის მოხსენება ამბობს, რომ ყიფიანის მოქმედების სისხლის სამართლის ბოროტების ხასიათი ჰქონდა, ეს აღმოჩნდა 1-ლი მინიშნული. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მიუხედავად იმისა ვერაფერად, რომ ყიფიანმა შესწავლია თავის მოქმედების ანგარიშების წარმოადგენა, ამის ხმას არავის სცემს. ბანკის მმართველი საქმის იმდენი წელიწადი, ის-იგი ბანკში და განაყოფობს თავის მანერ მოღვაწეობას, შარხანდელ კრებას, რომელიც მოხდა იმ დროს, როდესაც ბანკის ვაჭრობებზე ბევრი იყო. ბანკის მოქმედების შესახებ, ერთი სიტყვაც არ მოახსენებდა და არც თვითონ მიიღეს ზომები, ყიფიანი სადგურის ვაჭრობაზე მიხსნი, მეორე რევიზიის შემდეგაც და მეორე, როდესაც უკვე ყოველივე სიბოროტე აღმოჩნდა, ბანკის ვაჭრობის მხ. დებუთი ირვედნი პარიზიდან, — დაუბრუნდა შესესამხურსთან. ასეთი მოქმედება ვაჭრობა აშკარა მძიმე შედეგში, უწყვეტია, ბრალის სტანს მათ და მასხვებისგანაც ხდის მათ საზოგადოების წინაშე.

ბ. ა. ხუდაბერი. ბანკის წარწერა საქმე კარგად იხსიანობს ჩვენი ბანკის ვაჭრობა საოცარს აჩვენებდას. თვით საქმე არც იმდენად საყურადღებოა — ფულის გველანგვე და ბოროტებას სხვა არ ხდება — რამდენად ის ვითარება, ის პირიქით, რომელშიაც ის სწარმოებს. უკვე მართკ. ბანკის ვაჭრობებს ამ იცოდნენ, რომ ბანკში არაღალატელები ახდებიან, მაგრამ ყურსასი არ იმტკიცებ. ერთმა მითხრობს, თავ. ბ. ა. ანდრონიკაშვილი, მანკში ვაჭრობა, — ბანკის სადგურის საქმეებსა საშინო

მომართლებს მიიღოს, მაგრამ განცხადება უყურადღებოდ იქნა დატოვებული. უკვე მეორე რევიზიამ აღმოჩნდა, რომ ბ. ა. ყიფიანი სასტუმრო ინახავდა — მანდლის განაშენიანება 22 ათას მანეთს, თუმცა ინსტრუქციით მის ნება არ ჰქონდა ბანკის ფულზედ — ას მანეთზე მეტი დატოვებინა ხელზე, მართკ. ეს ფაქტი სწავრობის იყო — დაგებინათ ბ. ყიფიანი ბაქიდან. ხალხი როგორ მოხდა, რომ ბ. ყიფიანი მეორე რევიზიის შემდეგაც რჩება სადგურის ვაჭრობაზე. ამის ვაჭრობა შემდგომდროებით უკანონო მოქმედება და ბოროტება ნაშედეგად აღმოჩნდა 28 აპრილიდან 1-ლი მინიშნული, ვაჭრობა იკრებოდა 25 მანეთის დასაფარავად მხოლოდ 28 მანეთს. შემდეგ ამისა კიდევ ერთ თვის უკანდა ბ. ყიფიანისგან პასუხს. საუბარებია, რატომ ის მანკე უკრ მოისახრებს მათ, რომ ბ. ყიფიანის ვაჭრობა, მეორე რევიზიის შემდეგ მანკე ვაჭრობაზე ბანკში სხვა წევრი. ერთი სიტყვით, ვაჭრობებზე ამ საქმეში ისეთი დაუდევრობა გამოიჩინა, თითქოს მათ საზოგადო საქმე არ ჰქონდა ხელში, და ამიტომ მათ მასხვი უნდა აკონ საზოგადოების წინაშე.

თავ. ბ. ანდრონიკაშვილი. რადგანაც ვაჭრობის დანაშაულები აშკარა, ბ. ყიფიანისგან კერძო ჩამოკლებით ჩვეს წინადადებას. ბანკის ხარისა დაფარვის ვაჭრობა დღემდე დანდა. ბ. ანდრონიკაშვილი ასეთი უხელოური შეთხვევა შეიძლება უფიქრად მანდს; მისი თიადან ახლენა მწელი და, მთა უშეტეს, წინადაწინ ზომების მიღება შეუძლებელი. ამიტომ უფლებები იქნება დაუწყებების მიესკეთ ეს შემთხვევა და დაევალით — ვაჭრობა მოხალში უფრო ფრთხილად მოიქცენ.

თავ. ბ. ანდრონიკაშვილი. (კომიტეტის წევრი). აქ საუბარის უცხადებენ ზედამხედველ კომიტეტს, რად გვიანობა საქმეში. მაგრამ ყველას ავიწყლება, რომ ეს საქმე მეტად მოულოდნელად დაგვიცხდა თავს. არაფის ფაქტობა არ მოულოდნა, რომ შესაძლებელი ყოფილიყო ასეთი უხელოური და, ამიტომაც უკრ არაფის სჯობდა ბოროტებას. ჩვენ ვეცდილობდით მოგვეცხვა უტყუარი და საუფლებიანი საბუთის, რომელიც უფლებას დაარწმუნებდნენ ყიფიანის დანაშაულობას. მართკ. ხსენების მიხედვით ხომ ვერ შევარტყვენთ საზოგადოების მიერ არჩეულს კაცს. თუ მართკ. ხსენი იყო საგნების კაცის გამტკიცებისათვის, მაშინ რატომ წარსულ წლის კრებაზე არაფის თიქნება

იმდენი მოქალაქობრივი მემკვიდრე არ აღმოჩნდა, რომ ეთიანა ვაჭრობისთვის, რა ამხვი ხდება მანკეში. საბუთები, რომლებიც ამტკიცებდნენ ბ. ყიფიანს, ცხადად აღმოჩნდნენ მხოლოდ მეორე რევიზიის შემდეგ. პირველი იმდენი მასალა მოგვცა, რომ ჩვენ ერთი თვე მოუძღოდნენ მის განხილვას და რა არის აქ ვაჭრობისთვის, რომ დაგებინათ რაც შეეძლება იმის, რათი არ დაეითხვეთ ბ. ყიფიანი, ამხვი ლამაზიკი მეტია: წესდების ძალით ჩვენ არა ვაჭრეს ეს ნება.

თავ. ბ. ა. მკვირვალი. (კომიტეტის წევრი). ზედამხედველ კომიტეტის ვაჭრობების დანაშაულებების მიხედვით ის იყო, რომ 28 მანეთზედ ჩვენ მოუძღოდნენ მასალის გახარტყვებზედას. შემდეგ იმდენისს უკანასკნელი კრებამდე ჩვენ გველითი ყიფიანის მასხვს. ხალხი მეორე ვლადარ შესდევ კომიტეტის სხდომის, რადგანაც მისი თავჯდომარეც და ახანამკე ქობლაქიდან წყადენ სახაზედული.

თავ. ბ. ა. გუგუშვილი. ბ. ანდრონიკაშვილი იგივედებ ამ საქმის ფსხობილოგობის მხარეს. ბ. ყიფიანი მთელი საზოგადოება იცუნობდა, როგორც საუბრისთვის წარმომადგენლის ახალადაც ინტელიგენციის, ის საზოგადოებამ არჩინა, რადგანაც ღირსი იყო ნდობას. ვაჭრობა ასე უფორებდნენ მის, და როგორ უნდა აუღოთ ვაჭრობის მისი კეთილსამოქმედობა. ჩვენი ვაჭრობა ლეკიკით ხომ არ არიან, უცხადებ მინდობილენ და უცხადებ აღმოჩინა მს ბოროტებას. პირიქით, საქმე გვიჩვენებს, რომ მთა მსწრაფლ გამოიძიოს მძიმე საქმე. მათი ყურების, თუ ეს ამას მართალი ჰქონდა, აიხსენება მხოლოდ იმით, რომ ვაჭრობის დიდის ნდობით ვაჭრობოდნენ საზოგადოების მიერ არჩეულს კაცს. ეს საზოგადო თიქნება ქათილოდნა ჩვენ კაცში მხოლოდ კრეს ედებოთ და ვაჭრობებში, უნდობლობა და გეკე გვიან გვედებოდა. ხალხი თუ ბრალდებულნი დაიჭრენ, რომ ვაჭრობა არ უნდა მომპყრობოდნენ ბ. ყიფიანს სრულის ნდობით, მაშინ ამასაც ნუ დაიჭრებენ, რომ დანაშაული უფრო მეტი თიქნო საზოგადოების მათუფის, რადგანაც მთა არჩინა ყიფიანი და ამათ ვაჭრობა იკრებანა ენდით მასია.

ბ. ა. ხუდაბერი. ნდობა კარგი თვისებაა და ჩვენ არ ვაშობთ, ყველას ეკითა უყურებოთ. ჩვენ ამის ვაჭრობა მხოლოდ, რომ ვაჭრობებს უკვე 1-ლი მანის იცოდნენ, რომ ბანკში უკანონობა ხდება და მისხელებ ზომები არ მიიღეს მის მინსხობად. საქმის გულმოდგინებით ვაჭრეც ვაჭრობებსა სპირით

იყო, მაგრამ აქ ამისთვის სჯობა იყო ყიფიანის დატოვება მაქმე 1-ლი მანის შემდეგაც ფული ვაიღებანა ბანკში 1-ლი მანის შემდეგაც. მის შემდეგ, რომ იქის, — ვაჭრობა ბ. ყიფიანი რომ ვაჭრობებდა ბანკში 1-ლსაც ვაჭრობს, იქნება უხელოდრება თიადან ამიტომ!

თავ. ბ. ა. გუგუშვილი. (კომიტეტის წევრი). ეს საქმე მეტად მწელი და რაუბლი იყო და გველმოდენი შესწავლის თიქნობა. შეიძლება ჩვენ ვაჭრობა იკრებოდა, რომ ბანკისთვის დაფარა ვაჭრობით საქმის დამტკიცო. მეორე რევიზიამ აღმოაჩინა დანაკლისი მხოლოდ 118 მანეთის. ეს ისეთი მტკიცე არ არის, რომ ამისთვის კაცის ვაჭრობა შემდგომდროებით იყო. ხალხი ამ უწყნარება-დაუდევრობის გამო, რომელიც ცხად იყო, ჩვენ ვაჭრობებზედ ვაჭრობაზედას ბანკში და ბანკისგან ნდობა არ შეუწყდელიყო, ჩვენც ასე მოიქცეთ: დაგებინათ ყიფიანი იმ მიხედვით მის გამო, ეთიანაც სპირა იყო მისი დასწრება საზოგადო კრებაზე. მაგრამ ყიფიანმა დივიანა და შემდეგ რამდენიმე დღით კიდევ წავიდა ბანკში; სწორად და დივიანობის დროს და მეორეც წყადენის ჩაიღდა მან ის ბოროტება, რომლისთვისაც იგი ღირსი ვაჭრობა სასამართლოში მიიყვანა და რომელიც ჩვენ მხოლოდ შემოდგომაზე ვაჭრობა.

ბ. ა. გუგუშვილი. თავ. გუგუშვილი ამბობს, რომ მხოლოდ ბანკით დაფის ატყნება აუხილა ვაჭრობა იკრებოთ და აქცეო ბოროტება. მაგრამ, როგორ დაიჭრეს მთა მეორე რევიზიის შემდეგ მთიან ზედამხედველი კომიტეტის ამბობს, რომ მეორე რევიზიამ მასთანა შეგირ ისეთი რამ, რასაც მინიშნის სამართლის დანაშაულებების ხასიათი აქცეო. ნუ-თუ ეს საქმე მართია არ იყო, ვაჭრობის მხარედაც იმის თიქნება ინსტრუქციით და ბ. ყიფიანი დაგებინათ ბანკში და?

თავ. ბ. ა. გუგუშვილი. (კომიტეტის წევრი). აქ ამბობენ, ეთიანაც ზედამხედველ კომიტეტს და ვაჭრობის წევრთა უკვე მეორე რევიზიის დროს სკოდნოდეთ უწყნარობის დანაშაულობა. ეს ნაშედეგი არ არის. მეორე რევიზიამ ჩვენ დაგვარწმუნა მხოლოდ რომ არის ბევრი დაუდევრობა, ბევრი უკანონო მოქმედება, მაგრამ ვაჭრობა, ეთიანაც ეს ყიფიანს ვაჭრობის წევრის, ბოროტების განხარებასთვის, ფულის შთავსებისათვის, ამის რწმენა ვაჭრობა უტყუარობა

არა ჰქონია. მხოლოდ იმით აიხსნება ზეგნის უკანონო. ხოლო რომელი უკანონოა? ვილა გარეუბნებშია, ყველა ერთმანდალად წყვეტით უკანონის სამართალში მდებარე.

თავ. 4. წ. ჩაღვთავაძე (კრიტიკის წყვეტდასაყოფი). ჩვენ იმის აზრით არ ვგისყუდებურებს; ჩვენ დადებითად უკანონის სამართალში მივსვამ, ჩვენ უმეტესად იმ ბრალს გვედებურ, რომ დროულად არ დავიხარეთ უკანონი ბაქო-დან. მართლაც, ამ მართი ჩვენ დანაშაულის ვართ. უკვე თქვენივე ცხადი შეტყობა—ყოფიანის ანგარიშები ბაქოში მოქმედების შესახებ არ იყო ნაშედეგი. 27 მარტს ეს ჩვენ ვიცოდით, რომ უკანონი უკანონად ჰქონდა ხელში და არა ბანკში დიდი ფული. ჩვენ ისიც შევეცეთ, რომ ბანკის ფულს ის თვისი ბაქოელი მეგობრებს აძლევდა რამდენიმე დღით შესანადგინად. ამიტომ ბოროტ მოქმედება ცხად იყო და იმითაც ჩემი აზრი იყო, რომ საქართვება არ მოითხოვდა—ადგილობრივი მეორე რეგულაცია მომზადებული. საქართვება მხოლოდ ბანი უკანონის ანგარიშების ბუჯილით შესწავლა-გამართავს. ეს რომ ჩვენ გვეყენა თავის დროზე, ჩვენ ცხადად დაინახავდით უკანონის უკანონო მოქმედებას და შევიტყობდით შედეგში მართლაც ვაპყობდნენ ფულების გავლენა. ფულების მითვისება-გაფორმება უკანონის ჩადანა მისიში, ჩვენ ეს უკვე მარტში ვიცოდით, ჩვენ ბანი უკანონი ვერ აწარმოებდნენ კანონიერად საქმეში. ჩვენ ბრალად ამაშია: მარტშივე რომ დავგვირგინებთ უკანონი ბაქო-დან, რისთვისაც საკმაოდ საბუთი გვაქონდა, მისიში ბოროტების ადგილი არ უნებოდა.

თ. თ. ჭავჭავაძე. ერთი კითხვა შეიძლება იქნას. თ. ჩოლოყაშვილს, როდესაც თ. ანდრონიკაშვილმა მარტში კომიტეტის განცხადება—ბაქოს საქმეში სახელმწიფო-მართლის არის, რათა არ დაუტოვონ. თ. ჩოლოყაშვილმა მისი მხარე და რათა არ წარმოადგინა წინადადება უკანონის ბაქო-დან დაბრუნების შესახებ?

თ. თ. ჩ. ჩაღვთავაძე. ზოგი ბოროტება მე თითონ გამოვცხადებ კომიტეტში, რაც შეეხება უკანონის დაბრუნებას, ამის შესახებ კომიტეტში არ იყო კითხვა ადრეულ და ამიტომ არც მე მიიქცემს რაიმე.

თ. თ. გ. ჭავჭავაძე. რატომ თქვენ თითონ არ ადარებთ კითხვას?

თ. თ. ჩ. ჩაღვთავაძე. მე უკვე ველოდი ჩემი დანაშაულობა.

თ. თ. ჭავჭავაძე. აქ ჩვენ ბრალს ვდებურ, რათა არ დაბარ-

ნეთ იმდენ ხანს უკანონი ბაქო-დანაო. ეს ინსტრუქციის დარღვევაა. რომ ინსტრუქციის ნაშედეგია, იმით ირ უფლებს ვაძლევთ, არ უნდა იყოს გამოცემის წვერი ბაქოში, ხოლო მეტი დრო დამოკიდებულა შეთანხმებისაგან. ჩვენც ეს ვიცოდით: ჩვენ შორის შეთანხმება მოხდა, რომ უკანონი წასულიყო ბაქოში და ყოველიყო იქ ირ თვეზე გასცლებით მეტი, პირველად ჩვენ განჩინება გვექონდა ბან მამაცხელის გავლენაზე, მაგრამ თეთი უკანონი, ითხოვა—მე წავიდე, ჩადანა ბაქოში ახალი წავიდე იწყება, საბავშვობრივი წყობისა შესაღწერი და სასოვადოდ აღმოჩნდა წყობა, რომელსაც მე უფრო ვცხადებ, ვიდრე გამოცემის ახლად ამორჩეული წვერიო. როდესაც გვიდა ირ თვე, მან ხელახლათ ითხოვა—ბაქოში მან ტოვებო. ჩვენც, რასაკვირველია, დავთანხმდით, რადგანაც ბანში უკანონი მშენებელი დაწყო მოღვაწეობა ბაქოში: სესხებზეც ითხოვა და სასოვადობაზეც მეტის ხალიხით, მეტის ნობით დაუწყო (ქება ჩვენს ბანს ინფინტი უკანონი ტურისტის ჩამოვიდა და, სხვათა შორის, მიიზარა უტყუარი საქმეები ხდება ბაქოში; ერთ დღეს მსყიდველებს 1000 მან. აქეა და მეორე დღესვე იმ აქეაში 1500 მანათი მომქვით. მე, გამოცხადებული უნდა ვიქეა, ექვენი შენიგება ამ გარემოებას, რადგანაც არ შესძლავდა სილან უნდა ეშინვა უკანონის ერთად 100 თუბინა აქეების ყიდვა-გაყიდვისათვის. რადგანაც ტოტალური სადავო საქმე (Бюджетный) მოვიყვანე გარკვევითის ფურცლების შესახებ, ამიტომ მე გადმეწვეტი რეგულაციის მიხედნა. სადღესთიერად, ბაქოში ყოველივე კარგად სწარმოებდა: იქნა მხოლოდ დარღვევა სრულიად უკანონოდად ჩაბნობა. რამდენიმე ბნის შემდეგ მან დაწყო უკუდაგებურება ანგარიშების გამოგზავნის დღეებთან. ჩვენ იმისთვის ბრალს ვდებურ, მაგრამ საქმეში ჩაიხვედო და თქვენ დაინახეთ, რომ ჩვენ არა ერთხელ და ორჯელ წერილობით დასწავლა გავცვიზავნა მისთვის ანგარიშების დასუყურებლივ გამოგზავნის შესახებ. მაგრამ ამისთვის ხომ არ შეიძლება დიდ დაცის დაბარება-გამოწვევა გაიხსენეთ, რა ამხავი მოხდა, რა ყვირილი ახტებდა, როდესაც გამგებმა ბუბალეტერი ფაფლინიშვილი დაიბოხა. რა იქნებოდა ამისასადა, რომ ვინ უბრუნოლი მიუგზავნება ამ ნებისა ვინ გამოცემის წვერი გამოგვეყვინა ბაქო-დან? ეს კი თქვენ მერა არსებობს იყო, თქვენ ანდონ მის სასოვადო საქმე, ისე როგორც, ჩვენ ჩვენ

რა ნება გქონდა წყვეტოპობა მისთვის ეს ნება, როდესაც ხელში უტყუარი საბუთი არ გვექონდა? აქ თქვენ—რომ დატყობებოთ უკანონის, არ მოხდალად ფულური მისგანგვეყო. მაგრამ რათ უნდა დადებებინებოდა, როდესაც მეორე უკუგზავნა ეგრ აღმოჩნდა ფულურების გავლენაზე? რატომ დაიკარგულა, რომ უკანონი ბეჭეტი დაუფურავდა და უკანონი ბანი განმარინა; მაშინ ჩვენ ფაქტობრივად გადავიყენეთ ის სადავტროს მართვისაგან და გავაწავეთ ბანი მანკეტურად, ყუფიანა არ გამოცხადდა სასოვადობებს სილან და ჩვენც მოვაბუჯინა, როგორც უნდა გვეყოლინოდა ეს წინ-და-წინ? როგორ შეიძლება გაუფარაზილდ შინაურს შტრას, თუ არც ეს იყო, რომ ის მტერი? აქ თუ ვისმის უღება ბრალი, ეს ისე იმით, ვინც ამორჩია ბანი უკანონი და არა გამოცემის, რომელსაც მის არჩევნაში იმით არ უღება.

თავჯღობარე კრების თავ. თ. თ. ანდრონიკაშვილი. რადგანაც სათიხი სრულიად გამოირკვა, მე ესპობ კაბის და ვფერენ შემდეგ კითხვას. შევეწინაბოთ თუ არა გამოცემის მოხსენება ბაქოს სადავტროს შესახებ?

თავ. დ. მადლაშვილი. მე ვთხოვო ექვეა უყარო ჩემს წინადადებას, რადგანაც უკანონის დი-ვიდენდობა იქნას დაფარული.

თავჯღობარე თავ. თ. თ. ანდრონიკაშვილი. თუ სასოვადო კრება არ დამატებდას გამოცემის მოხსენებას, მაშინ მე ექვეა ვეცხად თქვენს წინადადებას ბოლო, თუ კრებამ შეუწყინა გამოცემის წინადადება, მაშინ თქვენს წინადადებას აზრი აღარ ექნება, რადგანაც გამოცემის მოხსენებაზე ჩაჩალი ბანის უნდა დაიფაროს წინადადებები.

კრებამ, 34 ხნის უმეტესობით წინააღმდეგ 14-ის, დამატეცო გამოცემის მოხსენებას. სხლამა ვადიდვა მეორე დღის 11 საათისათვის.

ღებეშები

(რუსეთის დებუთა სადავტროსაგან)

27 აპრილი

პირბარბო, 27 აპრილს, ცუხსკების გარეკარ ალექსანდრის ძის დაბადების დღეს პეტერბურგის ცქლეხისა გერბანდოლი იქნა პანაშვილი, რომელსაც დასწერეს მხითი უღიდებულისთვის ინსტრუქცია მარამა თსოლორის მსურველად ცუხსკების და დიდი მთავრინა ოლგა ალექსანდრის ასული.

ლორდინო მარკუჩე ორანეს რესპუბლიკის, რეპრობო გვილბო-რონიტ გადაიდა.

ლენინ-სმითი. ბულგარია გამოსცა პრიადასკია, რომელიც იგი აცხადებს, რომ ყოველი ნატალე-რო, რომელიც ბულგარს თავს დაადებებს, შეგობრულად იქნება მიღებული.

ვილბალენი. აქ შემოვიდნენ ინგლისის ჯარები, რომელთათვის წინააღმდეგობა არ გაუწოდებდა.

ბაბანუ. ბურგემა ვადაიტანის უმათარის ბანაი ლეგიაზრანდობად ცლოლიონის და უყავით მსგავტრების გასაგლის ახლო მსოფლიო პოზიციები, რწნლად და ბრძანებდა დაიკავა სტრატეგიული პუნქტები, რომელნიც ბატალი, ეს ისე იმით, ვინც ამორჩია ბანი უკანონი და არა გამოცემის, რომელსაც მის არჩევნაში იმით არ უღება.

ლორდინი. გერმანიის კრან-პრინცის დებუთი მადლობა გამოცემის და ლორდინოვებს მოსლოცესათვის.

პანიონი. ჩინეთის დამოქრების შემოსავალი 1900 წლის პირველ მეოთხედში მეტი შეიქნა, ვიდრე ყველა წინა წლებში.

კოკაპანანი. მისი მიმეწევა ნიშნადს, აქედან—აქედნდნენ, სადაც დასწერეს მარია ლუიზა უმბერლანდელის ქორწინებას.

კონსტანტინოვლი. დადგენილი უკანონობით არა შეეწეო-ნება სურსილან მომავალი გემები.

კიხინალი. ირწევა კაბის იმ პოლანდელიების საქე, რომელთაც აჯანყება მპარადღებათ. აქამდე ვიგობა 3 მორანდელიის საქმე და სამეცე გამოართვის.

ვილბალენი. აქ მოვიდა პოლო-კაროუს და დევეტის დივინა, გამოვლტრონის რაზმი ზარბაზნებთან და 3 კავალერის ბრიგადა. მეტრს ზანდის მეორე ნაპირი უჭირავს. ჩვენ ვადიდებთ მინდონის მეორე ნაპირზე. მეტრს ჯერ კიდევ მსურერი პოპოცია უჭირავს, მაგრამ ჩვენ თან და თან წინ მივადვართ.

ლორდინო მარკუჩე. აქაურს დამოხრა არ უშეძლებს, ბორცის, ტანსამოსს და ფეხსაცმელს, რომ გარკვე სამეხლო კონტრაბანდას.

პრემტრანი. ოფიციალურად ინგლისებრება ვერისა აღდგ უფარტრტობით. მდინარე სარალოდ და დაბეგნა მოკლებიერთა ჯარებს.

კრუცელების მოვლად ერთ მფ-კლდედ თსოლორის და დიდი მთავრინა ოლგა ალექსანდრის ასული.

არა დრო ჯალბან მასშვინის შედგენის დამოუკიდებლობის დასაცველად.

ბიძგონი. შპის ცენტრალური დეპუტატი იტალიანია. „პრესის“ სტუდენტების დახმარებით ტელეფონურად სიღვრილი. მტრის სასარგებლოდ მოქმედებს. ტელეგრაფის მეთოდით პრასისად შეწყვეტილია.

ბალშევის საინსტრუქტორი არ მოსკოვი ცნობა შესახებ: კუპასისის დატყვისა.

პატიმრობა. საერო კრებამ მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც მწუხარება გამოთქმული იქნა გამო, რომ ინტელისა ურატკო მოლაპარაკება შესახებ მშვიდობიანობის ნაივადდება.

სოლსტერის დეპუტის შინაარსი მართალი არ არის. საერო კრება მიღობის სწრაფს სხედდენი ფობის თანაგრძობისათვის, პრეტსტს აცხადებს დენების კონტინენტის დარღვევის წინააღმდეგ და, დასარულ, უფლებას აძლევს შოპარობას, მოიტყეს ვარებების მიხედვით.

28 აპრილი

პატიმრობა. დეტსტ. სტატს. სოციალისტს ხოსტოვის უმადლესად ეტაბინა იყოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამუდგრო დამატარებლის დირექტორად.

ლონდონი. გე. ზანდინდ მოსელი დეპუტე: „მტრისა მოლად დარჩენა უნდა დაიქორა პოლიცია იტალიის მინისტრს ინტელისლეთა პოლიცია გატყვობით ვრცელდება. ზენ კოტა დავტარებთ. კავალერია და ცენტროსინ არტლერია სდენის მტრის სამის მტროდან.“

დუბანნი. ბულდერის ჯარებში გატყვრილი მუშაობა. ჯარის მობრობის შესახებ არაფერი ამბობს არ უშვებენ.

ლონდონი. პოლიცია, ჩემგროდენი იტალიანია, რომ ამ ვაზად ნატალში მოუშობს შოპარობის კომისია, რომელსაც მონათ აქვს დამოკიდონ რამოდენა ზარალი მოიტანა იმმა. ზარალი უნდა დიდგაროს კონტროლბობით, რომელსაც მოწინააღმდეგე ვარდობის. პროდრიკი აცხადებს, რომ მის არ მოსულა ამერიკა დამატარებელი იმის, თუ რუსეთისა და ინსალეთის შორის მოხდა მოლაპარაკება კუნძულ ტრენტოსზე და როდესოდ სადგურეთათვის მიწის დამბობის შესახებ.

პატიმრობა. ფოლსტარის სესია დაიბარა.

325. ავსტრო-უნგრეთის კლს კონსტანტინოპოლში არა ჰქონდა მრავალრიცხოვანი დროებითი არაკრამი სება სამუთი, რომ ლონდონისკენ დეკურა საქმე პორტატონ ჩერნოგორის საელჩოს შესახებ პრეტენზია.

დრ. რედ. ალ. შამონია

გაგმოსადები სშოგანი

შ ა მ რ ი			
სორგია ბოხასა	1 გ.	—	10 კ
სკია	1	1	15 კ
გურასა	2	2	11 გ
კამისა	2	2	5 კ
დორასა	2	2	8 კ
დორის პარკა			
და სდორაკო	1	1	10 კ
(ბოხასი და გურასი სორგის იას გურა ბაქსია აქვს, კამისა-შქენსე დორსი-ამბლა).			
შერი ფურასა	I ხარ.	1 გ.	5 კ
2	II	2	3 1/2 კ
3	III	3	3 კ
თეიკე თორასა	I	2	5 კ
2	II	2	4 კ
3	III	3	3 1/2 კ
დაგოვი ვე. შამ.	I	2	6 კ
2	II	2	4 კ

განსვალეზანი

გვილიის ქალბატონის გამგეობა ამით აცხადებს, რომ, მის

თხანდასწრებით, შუადღის 12 საათზე, ამა წლის 29 აპრილის დახმარებით ვაჭრობა ბუკრების საბირჟველზე ნაქისის (გუნბიტო) ოთხკუთხედი კეთილ სასახლის ქუჩის და იკუთის ორ სიდ შუა შოგო ქუჩის დაფურსზე, სიერგონ 700 ოთხკუთხედი სქენამდე, ვისვ სურს მიიღოს მონაწილეობა ვაჭრობაში, შუგლიან ზორთაბანი ვაჭრობისა განხილვისა გამკეთობის მესამე ვანგოფიგურაში უკვლად დღე; კვირა-უქმებს გარდა, დილის 9 საათიდან ნაშუადღევს 3 საათამდე 5 (3—3)

წიგნების განთავსებულ ქართულთა ამხანაგების **გ ა მ გ ე ო ზ ი ს ა გ ა ნ .** წერილებით, თუ სიყვეთი მრავალჯერ გამოხანდებულის სამოვადლოდის სურვილის თანხმად ამხანაგობის გამგეობამ მოსახერხებელია სურს; რამდენადე ვე შეიძლება, ფსიკ დაავალს მის წიგრ გამოქვეყნე წიგნებს.

წიგნები განთავსება უმადრ ვახსად:

თსულებსა ად. ვაქუკიასა ვერტრის სურათით და ფეხსი სიმბოლოთა ოთხი ტომი, თითო ტომი ცალკე	1
თსუ. ი. დავითაშვილისა სურათით, ბოგრაფიით და ფეხსი სიმბოლოთა	50
დახადებს დაჯარვად ვაქუკე ბატონაშვილისა დეგუდა-პოემა მანისის	10
მხლო. შოთხისა ნ. მუღანასი (მუკუნონისა)	20
თსულებსა ა. ვაქუკიასა, ვერტრის სურათით და ფეხსი სიმბოლოთა I ტომი	70
თეიკე II ტომი	60
თეიკე III ტომი	60
თეიკე IV ტომი (თსუ წიგნად)	80
სოფლის ვაქუკიას დ. მანისადის	10
თსულებსა თეიკე I ტომი	60
თეიკე II ტომი	60
თსულებსა რ. პრასიასი I ტომი	60
სამბო-სიგურისა სომარევიანისა	40
საქარაგლო და შიხი წარსული დრო პოეტისა	20
ვაგუხო ვალტერ სერატისა	50
აღამაქმად-სანისა შუგისვად ტუგაღისა	15
გამბოდე ვახსიკობისისა ბოგრაფიას სურათით	15
სამხარეული ქართლისა და ვერთაშვილისა საქულებსა	1-20
ლენის დეგუდა შროგისორისა პ. ვერტრისა	1-50
მე მახათა	1-50
სამბო ბაგრაღისა	30
დეხლეთა და მახათათა	80
დასტურ-ლასა	10

ინტ ვიერვის წიგნებს, ფოსტის ხარჯი დაედება წიგნის მიხედვით ვაქუკიას ცრის (наложенным платежом) წიგნების ფსიკ 25% წინადე უნდა ეტანს ვაგამბოდე.

წიგნები ამხანაგობის ოფისში იყიდება, ქ. ტფილისში, ლორის მელოტევის ქუჩაზე.

ქალბატონი მხოვრეთა ოფისი უნდა გამოეკავონ შუგუკის ადრესით: Тифлиси, Грузинское Издательское Товарищество.

ქართულთა ამხანაგობის, წერა-კითხვის განგურე, სამოვადლოდის და კ. თავართილომის წიგნის მაღამბინდის ისყიდება

გლეხი-კაცის ისტორია,

გ. ვახუშტის-მორთაბისა:

საწლი ისტორია სახარანათიის დიდი მამოლითიისა	
წილი I საერო კრება	60 კ
დიევი კარე ქალბლდე	75
წილი II სამშობლოს განსვდეკება	60
დიევი კარე ქალბლდე	75
წილი III წალსაზა ბარგელი რესპუბლიკისა	1, 3, 20
წილი IV მამოლითიად მონაზარეკი	
დიევი კარე ქალბლდე	1, 3, 50
ბრჭყალი, დრამა 3 მოქმე. პოლიტიკისა	30
თეიკე, ტრაგედია 5 მოქმე. ვიკოპიეტისა	30

ზარგელი სწავლა ცალკე ბადრ თეიკეა